

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра конституційного, адміністративного,
екологічного та трудового права**

**Методичні рекомендації та завдання до самостійної
роботи студентів із навчальної дисципліни
“МИТНЕ ПРАВО”**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма/спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – обов’язкова

Рік набору – 2019, 2020

Методичні вказівки до самостійної роботи із навчальної дисципліни «Митне право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 22 с.

Розробник:

Божко Володимир Миколайович – завідувач кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права,
доктор юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми:

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор,
старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ В. М. Божко

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час. Мета самостійної роботи з навчальної дисципліни «Митне право» – самостійне вивчення частини матеріалу навчальної програми, систематизація, закріплення, поглиблення та практичне застосування одержаних студентом теоретичних і прикладних знань про правовий статус суб'єктів муніципально-правових відносин, особливості нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування, специфіку правового регулювання муніципальної служби, муніципально-правової відповідальності, механізму реалізації повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також розвиток навичок самостійної роботи студента навчального, науково-дослідницького та практичного характеру.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Митне право» може здійснюватися у наступному вигляді:

- 1) анутовання прочитаної додаткової літератури;
- 2) підготовки постатейних матеріалів до законів про місцеве самоврядування в Україні;
- 3) збору та аналізу муніципально-правових актів;
- 4) складання термінологічного словника;
- 5) написання есе та його презентації на практичному занятті.

Вибір студентом виду індивідуальної роботи узгоджується на початку навчального семестру з викладачем, який здійснює організацію, контроль та оцінку якості її виконання.

Виконана в паперовому вигляді індивідуальна робота подається на кафедру для оцінювання не пізніше ніж за два тижні до екзамену. Можливий захист роботи – коротка усна її презентація на практичному занятті. Максимальна оцінка – 14 балів.

Оформлення роботи має бути наступним:

- а) перша сторінка є титульною, не нумерується і не входить у загальну кількість сторінок;
- б) текст друкується з одного боку стандартного аркуша через 1,5 інтервали з полями не менше 3 см зліва, 1,5 см справа, 2 см зверху і знизу;
- в) посилання на авторів робіт, що цитуються, указуються в тексті у квадратних дужках, наприклад [1, с. 3], де перша цифра означає порядковий номер джерела зі списку використаної літератури, друга – сторінку;
- г) список літератури, яка вивчається й цитується, складається в алфавітному порядку;
- д) на останній сторінці списку літератури автор ставить дату і свій підпис;
- е) робота має бути написана грамотно, літературною мовою та ретельно вичитаною.

Будь-яка з позитивно оцінених робіт може бути використана в подальшому під час опрацювання лекційного матеріалу, підготовки до практичних занять чи складання іспиту.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ДО ОКРЕМИХ ВИДІВ САМОСТІЙНОЇ РОБИТ

1. Анотування прочитаної додаткової літератури

Анотування прочитаної додаткової літератури є видом самостійної роботи студента, яка потребує ознайомлення з текстом додаткової літератури з муніципального права, його ретельного та ґрунтового аналізу. Складання анотації – це процес аналітичного опрацювання інформації, метою якого є підготовка узагальненої характеристики літературного джерела, що розкриває його логічну структуру та зміст. Анотація є стислою характеристикою змісту монографії, наукової статті, інших матеріалів з формуванням власних узагальнень та висновків щодо предмета дослідження анотованого джерела.

Анотування додаткової літератури має здійснюватися за обраною студентом темою, перелік яких надається кафедрою. Студент самостійно добирає літературні джерела у кількості, як правило, не менше п'яти наукових статей або однієї наукової монографії. Матеріал для анотування має бути погоджений з викладачем.

Даний вид індивідуальної роботи оформлюється письмово і містить наступні елементи: титульний лист, план, вступ, основну частину, висновок, список використаних джерел.

У вступі має міститися обґрунтування обраної студентом теми анотування. Основна частина включає анотації прочитаної студентом літератури, що складаються з двох частин: бібліографічного опису і власне тексту. Анотація повинна надавати узагальнене уявлення про зміст опрацьованих джерел. У висновках слід зазначити практичне та науково-теоретичне значення анотованих джерел, а також власну думку щодо тих проблем митного права, яким присвячені опрацьовані літературні джерела. Список використаних джерел повинен містити як анотовані джерела, так і ті джерела, які використовувалися студентом для обґрунтування своєї позиції. Загальний обсяг роботи становить до 17 сторінок.

Список тем для анотування та додаткової літератури

1. Митний режим імпорту.
2. Митний режим реімпорту.
3. Митний режим експорту.
4. Митний режим реекспорту.
5. Митний режим транзиту товарів.
6. Митний режим тимчасового ввезення товарів.
7. Митний режим тимчасового вивезення товарів.
8. Митний режим митного складу.
9. Митний режим безмитної торгівлі.
10. Митний режим вільної митної зони.
11. Митний режим переробки на митній території.
12. Митний режим переробки за межами митної території.
13. Митний режим знищення або руйнування.
14. Митний режим відмови на користь держави.

15. Загальні принципи переміщення і пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон України.
16. Засоби і способи переміщення товарів. Заборона та обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.
17. Пункти пропуску через державний кордон.
18. Митні формальності на транспорті.
19. Ввезення на митну територію України громадянами харчових продуктів.
20. Заборони та обмеження на ввезення (вивезення) товарів і транспортних засобів комерційного призначення.
21. Митні формальності.
22. Нетарифне регулювання.
23. Переміщення особистих речей громадян.
24. Пропуск та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України дипломатичними представництвами іноземних держав в Україні.
25. Переміщення через митний кордон України дипломатичної пошти та консульської валізи.
26. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами.
27. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
28. Переміщення товарів через митний кордон України в міжнародних поштових відправленнях.
29. Ввезення і вивезення культурних цінностей через митний кордон України.
30. Переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України.

2. Підготовка постатейних матеріалів до Митного кодексу України

Підготовка постатейних матеріалів є видом самостійної роботи студента, спрямованої на засвоєння, поглиблення та систематизацію знань щодо змісту норм митного законодавства України.

При виконанні даного виду самостійної роботи слід враховувати необхідність всебічного та повного розкриття нормативного механізму реалізації норм митного права з точки зору як матеріально-правових, так і процедурно-процесуальних його аспектів. Тема та завдання пропонуються кожному студенту викладачем, а рекомендована тематика постатейного матеріалу надається кафедрою. Постатейний матеріал може складатися до окремих розділів Митного кодексу України.

Структура цієї роботи традиційна: вступ, основна частина, висновки та список використаних джерел. Вступ містить загальну теоретичну і правову характеристику теми постатейного матеріалу. Виклад основного матеріалу повинен включати:

- 1) назву і зміст статті Митного кодексу України;
- 2) постатейний матеріал, який викладається в такій послідовності:
 - а) витяг із Конституції України;

- б) витяг із рішення Конституційного Суду України щодо тлумачення норм Основного Закону;
- в) положення міжнародно-правових договорів, ратифікованих Верховною Радою України;
- г) витяги із законів України;
- д) витяг із рішення Конституційного Суду України щодо тлумачення норм законів України або визнання окремих положень законів неконституційними;
- е) витяг із постанов Верховної Ради України, у тому числі рекомендацій парламентських слухань;
- є) витяг із підзаконних нормативно-правових актів;
- ж) дані правозастосовної, у тому числі й судової (за наявності), практики.

Постатейний матеріал слід викладати з посиланням на офіційні джерела відповідно до встановлених стандартів. Висновки мають відбивати результати вивчення та аналізу студентом постатейного матеріалу з точки зору оцінки повноти та ефективності механізму правового регулювання та правозастосовної практики. Список використаних джерел складається із загального переліку джерел, використаних при підготовці постатейних матеріалів, а також додаткових теоретичних, навчально-методичних та правових джерел.

Список тем для підготовки постатейних матеріалів до Митного кодексу України

1. Основи митної справи
2. Інформування, консультування та попередні рішення з питань митної справи
3. Оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів, їх посадових осіб та інших працівників і порядок розгляду звернень митними органами
4. Інформаційні технології та інформаційні ресурси у митній справі
5. Країна походження товару та критерії достатньої переробки товару.
Документи про походження товару
6. Підтвердження країни походження товару
7. Загальні положення щодо митної вартості
8. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, та порядок їх застосування
9. Визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України в митних режимах, відмінних від митного режиму імпорту
10. Ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, її структура та класифікація товарів
11. Загальні положення щодо митних режимів
12. Імпорт (випуск для вільного обігу)
13. Реімпорт
14. Експорт
15. Реекспорт
16. Транзит
17. Тимчасове ввезення
18. Тимчасове вивезення
19. Митний склад

20. Вільна митна зона
21. Безмитна торгівля
22. Переробка на митній території
23. Переробка за межами митної території
24. Знищення або руйнування
25. Відмова на користь держави
26. Загальні положення щодо умов та порядку переміщення і пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України
27. Переміщення товарів через митний кордон України
28. Тимчасове зберігання
29. Митні формальності на морському і річковому транспорті
30. Митні формальності на авіатранспорті
31. Митні формальності на залізничному транспорті
32. Митні формальності на автомобільному транспорті
33. Митні формальності щодо припасів
34. Митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі
35. Переміщення (пересилання) товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях

3. Складання термінологічного словника

Складання термінологічного словника є видом самостійної роботи студента, що включає збір та систематизацію визначень термінів митного права за обраною студентом темою. У словнику зазначаються доктринальні та нормативні визначення термінології митного права з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела. Мають бути наведені приклади застосування термінології та розкрито зміст понять, що позначаються відповідними термінами. Особливу увагу слід приділити проблемі узгодженості термінології, що міститься в різних законодавчих актах, а також інтерпретації тих чи інших понять митного права в рішеннях Конституційного Суду України.

Структурно даний вид самостійної роботи включає вступ, виклад основного матеріалу, висновки та список використаних джерел. У вступі має бути наведена загальна характеристика митно-правової термінології за обраною студентом темою. Основний матеріал викладається у вигляді словникових статей. Обов'язковими є посилання на джерела, що містять вказані у словниковій статті визначення. Висновки становлять узагальнений результат аналізу термінології з обраної митно-правової теми з точки зору її розробленості, нормативно-правової визначеності та узгодженості. У списку джерел слід вказати всі використані при складанні словника джерела нормативно-правового, правозастосовного, інтерпретаційного, теоретичного характеру.

Список рекомендованих для складання термінологічного словника тем та ключові поняття

1. Зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів

2. Розпорядження товарами, транспортними засобами комерційного призначення та коштами
3. Загальні положення щодо митного оформлення
4. Декларування
5. Загальні положення щодо митних платежів
6. Мито
7. Справляння митних платежів
8. Форми, умови та способи забезпечення зобов'язань перед митними органами
9. Фінансові гарантії
10. Інші способи забезпечення сплати митних платежів
11. Організація митного контролю
12. Зони митного контролю
13. Здійснення митного контролю
14. Митні експертизи
15. Особливі процедури митного контролю
16. Система управління ризиками
17. Загальні положення щодо пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами
18. Пропуск та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України
19. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України
20. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами, а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном
21. Заходи митних органів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України
22. Загальні положення щодо здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств
23. Митна брокерська діяльність
24. Відкриття та експлуатація магазину безмитної торгівлі
25. Відкриття та експлуатація митного складу
26. Відкриття та експлуатація вільної митної зони комерційного або сервісного типу
27. Відкриття та експлуатація складу тимчасового зберігання
28. Відкриття та експлуатація вантажного митного комплексу
29. Заходи щодо запобігання та протидії контрабанді
30. Загальні положення щодо порушень митних правил та відповідальності за них

5. Написання есе та його презентація на практичному занятті

Есе – самостійної робота студента, присвячена одному вузькоспеціальному проблемному питанню митного права, що відзначається вільним, виразно індивідуалізованим аналізом проблеми, оригінальністю суджень та вишуканістю форми. Як вид індивідуальної роботи есе передбачає творчий аналіз проблеми,

вміння професійно сформулювати гіпотезу та довести спроможність чи неспроможність її практичного існування, здатність до оригінального, самостійного, аргументованого наукового дослідження.

Особливість есе – стислість, лаконічність викладу матеріалу за запропонованою темою. В есе має міститися виключно авторська позиція, яка ґрунтується на глибокому вивченні та аналізі науково-теоретичного і нормативного матеріалу за митно-правовою проблематикою.

Есе оформляється у вигляді письмової роботи в обсязі 6-7 сторінок, складається з викладу основного матеріалу та списку джерел. На початку викладу основного матеріалу студент має обґрунтувати вибір теми есе з точки зору її актуальності та важливості, а наприкінці роботи сформулювати власний висновок на підставі проведеного аналізу митно-правової проблеми. У списку джерел мають бути вказані нормативно-правові, навчально-методичні та науково-теоретичні джерела, вивчення та аналіз яких слугували підґрунтям для написання роботи. Посилання у викладі основного матеріалу на використані джерела не є обов'язковими, а надаються за необхідністю, у разі використання таких джерел для обґрунтування студентом своєї авторської позиції.

Список тем, рекомендованих для написання есе

1. Поняття та предмет митного права.
2. Система митного права. Джерела митного права.
3. Поняття митних правовідносин.
4. Поняття та структура митно-правової норми.
5. Митний кордон та митна територія.
6. Державна митна справа в Україні та принципи її здійснення
7. Державна політика у сфері митної справи.
8. Митна служба України. Система митних органів
9. Служба в митних органах України.
10. Загальні положення про митний контроль. Організація митного контролю.
11. Ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
12. Особливості переміщення через митний кордон товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
13. Заходи гарантування доставки товарів, що перебувають під митним контролем.
14. Державний експортний контроль.
15. Митне оформлення. Порядок митного оформлення.
16. Декларування товарів. Форми і місце декларування.
17. Декларанти.
18. Митна брокерська діяльність.
19. Правові основи митно-тарифного регулювання.
20. Мито та його види. Види ставок мита.
21. Митна вартість товарів.
22. Методи визначення митної вартості товарів.

23. Ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
24. Країна походження товарів.
25. Звільнення від оподаткування митом.
26. Тарифні пільги (тарифні преференції).
27. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами.
28. Авторизований економічний оператор.
29. Нетарифне регулювання переміщення товарів через митний кордон.
30. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил.

ЗМІСТ

Загальні методичні рекомендації	2
Методичні рекомендації та завдання до окремих видів індивідуальних робіт	3
1. Анотація прочитаної додаткової літератури	3
2. Підготовка постатейних матеріалів до законів про місцеве самоврядування в Україні.....	4
3. Збір та аналіз муніципально-правових актів	7
4. Складання термінологічного словника.....	8
5. Написання есе та його презентація на практичному занятті	14